

2016-11-07

Justitiedepartementet

EU-enheten

EU-nämnden

Riksdagen

Kopia: Justitieutskottet

Kopia: Socialförsäkringsutskottet

Kopia: Civilutskottet

Kopia: Konstitutionsutskottet

**Kommenterad dagordning för rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF)
den 18 november 2016**

INRIKES FRÅGOR

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

Lagstiftningsöverläggningar

2. (ev.) Godkännande av A-punktslistan

Det har ännu inte presenterats någon A-punktslista.

3. Etias: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (första behandlingen) = Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet ska hålla en orienteringsdebatt om EU Travel Information and Authorisation System (ETIAS).

Dokument: Kommissionen har aviserat att den kommer att presentera ett förslag till förordning om ETIAS den 16 november.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 7 oktober inför RIF-rådet den 13-14 oktober

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Den 4 oktober inför RIF-rådet den 13-14 oktober

Bakgrund

Idén med ETIAS lanserades i april 2016 i kommissionens meddelande ”Starkare och smartare informationssystem för gränser och säkerhet” (COM(2016) 205 final).

I kommissionens meddelande från den 14 september 2016, ”Att höja säkerheten i en rörlig värld – starkare yttre gränser och förbättrat informationsutbyte i kampen mot terrorism” (COM(2016) 602 final), framgår att kommissionen avser presentera ett förslag till ETIAS i november 2016. Efter det informella Europeiska rådet i Bratislava i september bekräftade kommissionen sin ambition att presentera ett dylikt förslag, vilket nu definierats till den 16 november.

I det senare meddelandet nämns två syften för detta system: Som ett redskap för att öka kontrollen av viseringsfria tredjelandsmedborgare vid inresa i EU och för att öka viseringsreciprociteten, det vill säga att det ska råda ömsesidighet i viseringspolitiken. EU-medborgare ska kunna resa viseringsfritt till de tredjeländer, vars medborgare kan resa viseringsfritt till EU.

Detaljerna i det kommande förslaget är fortfarande okända. ETIAS bedöms emellertid i praktiken komma att innebära ett system för obligatorisk förhandskontroll av varje enskild resenär från tredjeland till EU som är undantagen från viseringskravet. Innan resan till EU sker ska information inhämtas från resenären för att bedöma om personen utgör en säkerhets- eller migrationsrisk.

Svensk ståndpunkt

Regeringen är generellt positiv till idén om ett ETIAS och återkommer med ett detaljerat förslag till ståndpunkt när förordningsförslaget har presenterats. Regeringen välkomnar kommissionens arbete med att ta fram en konsekvensanalys så att för- och nackdelar med systemet närmare kan analyseras av medlemsstaterna.

4. Övriga frågor

= (ev.) Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag

Ävsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat något om dagordningspunktens innehåll.

Icke lagstiftande verksamhet

5. (ev.) Godkännande av A-punktslistan

Det har ännu inte presenterats någon A-punktslista.

**6. Gemensamma insatsdagar
= Presentation av resultat**

Avsikten med behandlingen i rådet

Europol förväntas vid mötet ge en presentation av genomförandet av 2016 års gemensamma aktionsdagar.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

Europol anordnar tillsammans med medlemsstaterna varje år vid några olika tillfällen gemensamma aktionsdagar riktade mot kriminella nätverk som påverkar EU. Dessa aktionsdagar kallas Joint Actions Days (JAD) och berör några förutbestämda brottsområden. Under 2016 har fokus för aktionsdagarna varit bl.a. människohandel och narkotika.

Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer EU:s gemensamma arbete mot organiserad brottslighet.

7. Informationsutbyte och driftskompatibilitet

- a) **Färdplan för förbättring av informationsutbytet och informationshanteringen, inbegripet interoperabilitetslösningar på området för rättsliga och inrikes frågor¹**
= Genomföranderapport

Avsikten med behandlingen i rådet

Information om genomförandet av färdplanen för förbättring av informationsutbytet och informationshanteringen, inbegripet interoperabilitetslösningar på området för rättsliga och inrikes frågor.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: 9368/16

¹ Genom undantag i närvaro av de Schengenassocierade staterna.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 juni 2016

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: 2 juni 2016
information till Justitieutskottet.

Bakgrund

Färdplanen om förbättring av informationsutbytet antogs vid RIF-rådet i juni i år. Färdplanen anger grundläggande principer för ett effektivt och rättsäkert informationsutbyte liksom strategiska överväganden för utvecklingen av informationsutbytet på lång sikt. Den innehåller också åtgärder för att utveckla informationsutbytet och hanteringen av information inom tre områden: brottsbekämpning och straffrättsligt samarbete, spårning av personer som är inblandade i terrorism och av deras resor samt gränsförvaltning och migration. För att säkerställa genomförandet av färdplanen kommer den att följas upp regelbundet. Denna genomföranderapport utgör det första uppföljningstillfället.

Svensk ståndpunkt

Sverige har ställt sig bakom färdplanen. För att bekämpa gränsöverskridande brottslighet och förhindra terrorism är det nödvändigt att behöriga myndigheter har möjlighet att utbyta information över nationsgränserna i den omfattning som behövs för en effektiv brottsbekämpning. Svenska myndigheter ska använda och bidra till de gemensamma europeiska databaser som finns på detta område.

All brottsbekämpning, inklusive informationsutbyte, ska ske i enlighet med grundläggande rättigheter och med hänsyn till skyddet av den personliga integriteten.

b) Högnivågrupp av experter för informationssystem och interoperabilitet ¹ **= Lägesrapport**

Avsikten med behandlingen i rådet
Lägesrapport

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

- Fakta-PM 2015/16:FPM78 Meddelande om smartare informationssystem
- Kommissionens meddelande KOM(2016) 205 Kraftfullare och smartare informationssystem för gränser och säkerhet

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 15 april och 7 oktober 2016

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: 14 april och 4 oktober 2016, information till JuU

Bakgrund

High Level Expert Group on information systems and interoperability (HLEG) bildades på initiativ av kommissionen i dess meddelande om smartare och starkare informationssystem för gränser och säkerhet, publicerat den 6 april 2016. Gruppen ska ge råd och stöd till kommissionen i arbetet med att skapa interoperabilitet, utveckla en strategisk vision och etablera samarbete och samordning mellan kommissionen och medlemsstaterna. Gruppen ska bilda en bro mellan teknisk expertnivå och diskussionerna på policynivå, klargöra tekniska koncept som diskuteras på policynivå och skapa en plattform för kunskapsutbyte. Arbetet bedrivs på ett öppet och informellt sätt, utan att påverka pågående diskussioner i rådet och i Europaparlamentet om existerande lagförslag och parallellt med arbetet i existerande kommittéer och grupper för de olika systemen. Tre undergrupper har bildats för de olika områdena -existerande system, nya system samt interoperabilitet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att ordförandeskapet ska presentera en lägesrapport. I övrigt gäller tidigare förankrad ståndpunkt.

c) Utvecklingen av Schengens informationssystem (SIS): tilläggfunktioner = Diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet Diskussion

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

- Fakta-PM 2015/16:FPM78 Meddelande om smartare informationssystem
- Kommissionens meddelande KOM(2016) 205 Kraftfullare och smartare informationssystem för gränser och säkerhet

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 15 april och den 7 oktober 2016

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Den 14 april och den 4 oktober 2016, information till JuU

Bakgrund

I kommissionens meddelande Starkare och smartare informationssystem för gränser och säkerhet, publicerat den 6 april 2016, anges tre åtgärder som rör förbättringar av Schengens informationssystem (SIS).

1. Kommissionen och eu-LISA (EU:s myndighet för stora IT-system) ska utveckla och genomföra ett automatiskt fingeravtrycksidentifieringssystem (AFIS) i SIS senast i mitten av 2017. Åtgärden baseras på den gällande SIS II-förordningen och pågår inom ramen för eu-LISAS verksamhet.

2. Kommissionen ska senast i slutet av 2016 lägga fram förslag på en reviderad rättslig grund för SIS för att förbättra dess funktioner ytterligare. Lagstiftningsförslaget väntas i början av december.

3. Medlemsstaterna ska maximera sitt bruk av SIS, både genom att införa alla relevanta uppgifter och genom att använda sig av systemet då det behövs. Denna åtgärd omfattar flera olika aktiviteter som pågår bl.a. inom ramen för kommissionens högnivåexpertgrupp för informationssystem och interoperabilitet. Cirka 20 av de 50 punkterna i den färdplan för ett förbättrat informationsutbyte och informationsförvaltning som beslutades vid RIF-rådet i juni 2016 berör SIS. Aktiviteter kring dessa punkter pågår i olika rådsarbetsgrupper, EU-myndigheter, kommittéer och i medlemsstaterna.

Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer generellt åtgärder för bättre användning, förbättrad funktionalitet samt ökad informationskvalitet i existerande system. Som alltid ska hänsyn tas till både effektivitet, integritet och kostnadsaspekter. Regeringen återkommer till riksdagen med förslag till detaljerade ståndpunkter avseende kommande förslag när dessa presenterats.

8. Kampen mot terrorism ¹

- Genomförandet av uttalandet från Europeiska rådets medlemmar av den 12 februari 2015, RIF-rådets slutsatser av den 20 november 2015 och Europeiska rådets slutsatser av den 18 december 2015
= Lägesrapport

Avsikten med behandlingen i rådet

Presentation av ordförandeskapet och kontraterrorismkoordinatören (CTC). Lägesrapport över implementering av tidigare antagna slutsatser och uttalanden från Europeiska rådet och ministerrådet.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Uttalande Europeiska Rådet den 12 februari 2015 (dokument 6891/15).

RIF-rådsslutsatser den 20 november 2015.

Slutsatser från Europeiska rådet den 18 december 2015.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden:

Kampen mot terrorism behandlades under 2015 den 28 januari, den 6 mars, den 12 juni, den 2 och den 7 oktober samt den 20 och den 27 november inför RIF-rådsmöten. 2016 behandlades ämnet inför RIF-rådsmöten den 4 och den 24 mars, den 15 april samt den 3 juni.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information lämnades under 2015 den 27 januari, den 5 mars, den 11 juni, den 1 oktober samt den 26

november. 2016 har information lämnats den 3 mars, den 14 april och den 2 juni (skriftlig). Överläggning hölls den 28 januari 2016.

Bakgrund

Inrikesministrarna har under den senaste tiden vid upprepade tillfällen tvingats hantera frågan om hur terrorismhotet mot Europa bäst ska bekämpas. Efter terroristattentatet i Paris i januari 2015 antog det informella Europeiska rådet den 12 februari 2015 ett uttalande om arbetet mot terrorism. Efter terroristattentaten i Paris i november 2015 antog rådet för rättsliga och inrikes frågor den 20 november slutsatser om åtgärder mot terrorism. Rådsslutsatserna omfattar åtgärder inom sex huvudområden: passageraruppgifter (PNR), skjutvapen, stärkt gränskontroll vid yttre gräns, informationsutbyte, finansiering av terrorism samt rättsliga åtgärder mot terrorism och våldsbejakande extremism. Europeiska rådet antog slutsatser på området den 18 december 2015.

Vid det extra och informella mötet för rättsliga och inrikes frågor den 24 mars i år, efter terroristattentaten i Bryssel, uttalade sig ministrarna gemensamt om att användandet av europeiska databaser inom säkerhet, resor och migration ska öka.

Inför rådsmötet den 21 april i år presenterade kontraterrorismsamordnaren ett dokument som redogjorde för i vilken utsträckning och hur relevanta databaser används (7726/16). På basis av dokumentet fördes en diskussion om hur medlemsstaterna bättre kan bidra till och utnyttja EU:s gemensamma informationssystem i kampen mot terrorismen. På rådsmötet i juni i år antogs en färdplan om förbättring av informationsutbyte, vilket kommer att följas upp vid detta rådsmöte.

Svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer EU:s arbete mot terrorism. Samarbetet inom EU är centralt för Sveriges internationella arbete mot terrorism.

Regeringens inställning till enskilda åtgärder tar sin utgångspunkt i de principer som framgår i Förebygga, förhindra och försvåra – den svenska strategin mot terrorism [skr. 2014/15:146].

För att förhindra terrorism är det nödvändigt att brottsbekämpande myndigheter har möjlighet att utbyta information över nationsgränserna i den omfattning som behövs för en effektiv terrorismbekämpning. Svenska myndigheter ska använda och bidra till de gemensamma europeiska databaser som finns på detta område.

All terrorismbekämpning, inklusive informationsutbyte, ska ske med respekt för grundläggande rättigheter och med hänsyn till skyddet av den personliga integriteten.

9. **EU:s internetforum: framtida åtgärder**
= Diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet

Diskussion om framtida steg för att motverka terrorismrelaterat material på internet.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

EU Internet Forum lanserades i samband med en middag den 3 december 2015 i närvaro av EU:s inrikesministrar, kommissionären för inrikes frågor Avramapoulos och kommissionären för rättsliga frågor Jourova, ett antal amerikanska it-företag, Europol och EU:s samordnare i terrorismfrågor. I samband med lansering presenterades ett gemensamt uttalande som fastställer att deltagarna är överens om att begränsa tillgängligheten av material på internet som stödjer terrorism eller anstiftar till våld, samt verka för och öka effektiviteten i motberättelser på internet och att stödja media i samarbete med det civila samhället.

Svensk ståndpunkt

Sverige ställer sig positivt till samarbete med internetindustrin i i syfte att motverka olagligt material på internet. För Sverige är det centralt att en sådan utveckling inte får inverka negativt på yttrande- och informationsfrihet.

10. Direktivet om passageraruppgifter (PNR-direktivet): Genomförande **= Diskussion**

Avsikten med behandlingen i rådet

Vid rådet förväntas kommissionen presentera hur genomförandet av PNR-direktivet om utbyte av passageraruppgifter fortskrider i medlemsstaterna. Dessutom förväntas ett utbyte om åsikter kring genomförandet ske.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/681 av den 27 april 2016 om användning av passageraruppgiftssamlingar (PNR-uppgifter) för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 4 december 2015

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information till JuU den 26 november 2015, information till EUN den 27 november 2015, inför RIF-rådet den 3-4 december 2015.

Bakgrund

Efter att trilogförhandlingarna med Europaparlamentet avslutats antog rådet vid RIF-rådet i april 2016 EU:s direktiv om utbyte av passageraruppgifter (PNR). Av direktivet framgår att det ska vara genomfört senast den 25 maj 2018. Kommissionen har tillsatt en expertkommitté som arbetar med samordning och samarbete rörande medlemsstaternas respektive nationella genomförande av direktivet. I kommittén är Sverige representerat av Polismyndigheten.

Regeringen har tillsatt en utredning med uppdrag att se över vilka lagstiftnings- och andra åtgärder som krävs för att genomföra direktivet på nationell nivå. Utredningen ska redovisa sitt arbete senast den 31 maj 2017.

Svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till PNR-direktivet och välkomnar att det genomförs.

11. Övriga frågor

Det har ännu inte presenterats några övriga frågor.

I anslutning till rådets möte:

GEMENSAMMA KOMMITTÉN

1. **Etias: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (första behandlingen)**
= **Riktlinjedebatt**

Se punkt 3, rådets dagordning.

2. **Informationsutbyte och driftskompatibilitet**

- c) **Utvecklingen av Schengens informationssystem (SIS): tilläggfunktioner**
= **Diskussion**

Se punkt 7c, rådets dagordning.

3. **Övriga frågor**
= (ev.) **Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag**

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat något om dagordningspunktens innehåll.
